

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 36/25

U Luxembourggu 20. ožujka 2025.

Presuda Suda u predmetu C-365/23 | [Arce]¹

Zaštita potrošača: ugovorna odredba kojom se mladog sportaša obvezuje da plaća dio svojih prihoda ako postane profesionalni sportaš može biti nepoštena

Nacionalni sud mora ocijeniti nepoštenost takve odredbe uzimajući u obzir osobito njezinu jasnoću i razumljivost u pogledu ekonomskih posljedica obveze

U 2009. maloljetni sportaš, kojeg su zastupali njegovi roditelji, sklopio je ugovor s latvijskim trgovackim društvom koje sportašima nudi paket usluga za razvoj njihovih profesionalnih sposobnosti i karijere. Cilj tog ugovora bio je osigurati tom mlađem sportašu uspješnu profesionalnu sportsku karijeru u području košarke. Navedeni ugovor, sklopljen na razdoblje od petnaest godina, predviđao je cijeli niz usluga poput, među ostalim, treninga pod nadzorom stručnjaka i usluga sportske medicine, psihološke podrške kao i podrške u području marketinga, pravne pomoći i računovodstva.

Zauzvrat, mlađi sportaš obvezao se da će – ako postane profesionalni sportaš – tom društvu platiti naknadu u iznosu od 10 % svih neto prihoda od događaja u smislu igre, oglašavanja, marketinga i medija povezanih s dotičnim sportom ostvarenih tijekom trajanja tog ugovora, pod uvjetom da ti prihodi iznose više od 1500 eura mjesечно. Uzimajući u obzir činjenicu da su prihodi mlađeg sportaša, koji je u međuvremenu postao profesionalni košarkaš, proizili iz ugovora potpisanih sa sportskim klubovima ukupno iznosili više od 16 milijuna eura, on je navedenom društvu bio dužan platiti 10 % tog iznosa, odnosno više od 1,6 milijuna eura.

Postupak je pokrenut pred latvijskim sudovima, koji su predmetnu ugovornu odredbu smatrali nepoštenom. Društvo o kojem je riječ podnijelo je žalbu u kasacijskom postupku latvijskom Vrhovnom sudu, koji je u vezi s tim odlučio uputiti Sudu zahtjev za prethodnu odluku. Taj sud želi znati primjenjuje li se Direktiva o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima² na sporni ugovor i, u slučaju potvrđnog odgovora, u kojoj se mjeri toj direktivi protivi takva odredba.

U svojoj presudi Sud najprije potvrđuje da se **ta direktiva doista primjenjuje** na tu situaciju. Međutim, Sud podsjeća na to da se tom direktivom predviđa da se ocjena o tome je li neka ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori nepoštena ne može odnositi na odredbe o definiciji glavnog predmeta ugovora ni na odredbe o primjerenosti cijene i naknade, na jednoj strani, i isporučenih usluga i robe, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljenе. Odredba poput one o kojoj je riječ u ovom predmetu obuhvaćena je tom iznimkom, tako da nacionalni sud može ocijeniti njezinu nepoštenost samo ako smatra da nije **jasno i razumljivo sastavljena**. Međutim, nacionalnim pravom može se predvidjeti viša razina zaštite potrošača. Ako je to slučaj, sud će moći provjeriti nepoštenost odredbe čak i ako ju je prodavatelj robe ili pružatelj usluga prethodno sastavio na jasan i razumljiv način.

Kad je riječ o pitanju je li sporna odredba jasno i razumljivo sastavljena, Sud podsjeća na to da se Direktivom također predviđa i **zahtjev transparentnosti**. U tom kontekstu, **potrošač mora biti obaviješten o svim**

informacijama koje su mu potrebne kako bi mogao procijeniti ekonomske posljedice svoje obveze te se u suprotnom ne može smatrati da je ta odredba jasno i razumljivo sastavljena.

Sud dodaje da takva odredba, kojom se predviđa da se mladi sportaš obvezuje platiti naknadu u visini od 10 % prihoda koje će ostvariti tijekom sljedećih 15 godina, ne stvara automatski znatniju neravnotežu među strankama. Naime, postojanje takve neravnoteže treba ocijeniti osobito s obzirom na pravila koja se u nacionalnom pravu primjenjuju u slučaju nepostojanja sporazuma stranaka, poštene i pravične tržišne prakse na dan sklapanja ugovora u području naknada u području sporta o kojem je riječ i sve popratne okolnosti sklapanja ugovora, kao i sve druge njegove odredbe ili odredbe nekog drugog ugovora o kojem on ovisi. Osim toga, okolnost da je potrošač bio maloljetan prilikom sklapanja ugovora i da su ga u njegovo ime sklopili njegovi roditelji relevantna je za ocjenu nepoštenosti takve odredbe.

Usto, Sud pojašnjava da nacionalni sud koji je utvrdio da je odredba ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluga i potrošača nepoštena ne može iznos koji potrošač duguje smanjiti na visinu troškova koje je pružatelj usluga stvarno snosio u okviru izvršenja tog ugovora.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je судu da predmet rješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz presude objavljaju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „Europe by Satellite” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima, kako je izmijenjena Direktivom 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011.